

BBC-16080002040305 Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

July - 2021

Advanced Business Statistics - IV
(Applied Statistics)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) કુલ આઠ પ્રશ્નોમાંથી ચાર પ્રશ્નો લખવા.
(2) દરેક પ્રશ્નના સરખા ગુણ છે.
(3) સાયન્ટિફિક કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ માન્ય છે.

- 1 (અ) આંકડાશાસ્ત્રીય ગુણવત્તા નિયંત્રણ એટલે શું ? ગુણવત્તામાં ચલન સમજાવો. 17.5
(બ) તફાવત આપો : ચલ માટેના આલેખો અને ગુણ માટેના આલેખો.

- 2 નીચેની માહિતી પરથી $\bar{X}$ અને R આલેખની રચના કરો. ઉત્પાદન પ્રક્રિયા નિયંત્રણ હેઠળ છે કે કેમ તે જણાવો. ભવિષ્યના ઉત્પાદન માટેની સીમાઓ જણાવો : 17.5

$\bar{X}$	33	32	40	35	24	43	45	38
R	12	11	08	12	20	13	15	16

$$(n = 5, A_2 = 0.58, D_3 = 0, D_4 = 2.12)$$

- 3 (અ) ધંધાકીય પૂર્વાનુમાન માટેની ન્યૂનતમ વર્ગોની રીત સમજાવો. 17.5
(બ) બે ઉદ્યોગ A અને B માટે નીપજક-નીપજ કોષ્ટકની રચના કરો અને તેનું અર્થઘટન કરો.

- 4 (અ) શરૂઆતનું અનુમાન 100 અને સરળીકરણનો આંક $\alpha = 0.30$ લઈને ધાતાંકીય સરળીકરણની રીતે નીચેની માહિતી માટે પૂર્વાનુમાન કરો : 17.5

વર્ષ (X)	2015	2016	2017	2018	2019
નિરીક્ષિત કિંમત ($Y' = X_t$) (વેચાણ કરોડ રૂ.)	188	199	212	227	231

- (બ) નીચેની સામયિક શ્રેણીની માહિતી પરથી દ્વિઘાતી પરવલય વક્રનું અન્વાયોજન કરો અને વર્ષ-2022ના નફાનું અન્વાયોજન/પૂર્વાનુમાન કરો.

વર્ષ	2010	2012	2014	2016	2018	2020
નફો (કરોડ રૂ.)	110	114	120	138	152	218

- 5 (અ) નીચે જણાવેલા વિધેયો માંગના છે કે પુરવઠાના છે તે નક્કી કરો : 17.5

$$(1) X = \sqrt{\frac{30-2P}{5}} \quad (2) X = 40 - \frac{7}{P}$$

$$(3) X = e^{-7P} \quad (4) P = -24 + \frac{3}{2}x$$

$$(5) X = \frac{8}{P+3} - 6 \quad (6) X = \frac{10-P^2}{6}$$

- (બ) એક વસ્તુની માંગનો નિયમ $X = 50 - \frac{P}{2}$ છે. કુલ આમદાની વિધેય શોધો. સીમાન્ત આમદાની શોધો. માંગ 15 એકમ હોય ત્યારે સીમાન્ત આમદાની મેળવો.

- 6 (અ) સમજાવો : 17.5

- (1) બજાર સમતોલપણું
(2) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા
(3) ઈજારો.

- (બ) સાબિત કરો કે :

$$\eta = \frac{A.R}{A.R - M.R}$$

- (ક) ઈજારા પર કરની અસર સમજાવો.

- 7 (અ) ઉત્પાદન વિધેય $Z = 5 - \frac{1}{x} - \frac{1}{y}$ હોય અને ઉત્પાદનનાં સાધનો 17.5

X અને Y ની એકમદીઠ કિંમત "1" અને "4" હોય તથા Z ની એકમદીઠ કિંમત "9" હોય તો મહત્તમ નફો શોધો.

- (બ) બજેટ સમીકરણ $4x + 3y = 100$ ને આધીન નીચેના તુષ્ટિગુણ વિધેયને મહત્તમ બનાવે તેવી X અને Y ની કિંમતો શોધો :

$$U = f(x, y) = \left(xy - \frac{x^2 + y^2}{100} \right)$$

- 8 (અ) સમઉત્પાદન વક્ર સમજાવો. 17.5
 (બ) ઉત્પાદનની સાધન સાપેક્ષતા સમજાવો.
 (ક) સમજાવો : કુલ તુષ્ટીગુણ, સીમાન્ત તુષ્ટીગુણ, તટસ્થ વક્ર.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write any Four questions out of Eight.
 (2) All questions carry equal marks.
 (3) The use of scientific calculator is allowed.

- 1 (a) What is statistical quality control ? Explain variation in Quality. 17.5
 (b) Difference : Chart for Variable and Charts for Attribute.

- 2 From following information draw $\bar{X}$ and R charts. 17.5
 State whether the production process is under control and state the limits for future production.

$\bar{X}$	33	32	40	35	24	43	45	38
R	12	11	08	12	20	13	15	16

$$(n = 5, A_2 = 0.58, D_3 = 0, D_4 = 2.12)$$

- 3 (a) Explain Least square method for Business forecasting. 17.5
 (b) Construct and Interpret the "Input-Output" table for two industries A and B.
- 4 (a) Obtain the forecasting about sales of the following different years taking $\alpha = 0.30$ and initial forecast 100. 17.5

Year (X)	2015	2016	2017	2018	2019
Observe values ($Y' = X_t$) (Sales in Crore Rs.)	188	199	212	227	231

- (b) Fit the second degree parabolic curve to the following data and estimate the profit for the year-2022.

Year	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Profit (In Crores Rs.)	110	114	120	138	152	218

5 (a) Distinguish Demand and Supply function : 17.5

$$(1) X = \sqrt{\frac{30-2P}{5}} \quad (2) X = 40 - \frac{7}{P}$$
$$(3) X = e^{-7P} \quad (4) P = -24 + \frac{3}{2}x$$
$$(5) X = \frac{8}{P+3} - 6 \quad (6) X = \frac{10-P^2}{6}$$

(b) If Production function is $X = 50 - \frac{P}{2}$, find out Total revenue function, Marginal revenues. If demand 15 units, find out marginal revenue. 17.5

6 (a) Explain : 17.5

- (1) Market Equilibrium
- (2) Price Elasticity of Demand
- (3) Monopoly.

(b) Prove that :

$$\eta = \frac{A.R}{A.R - M.R}$$

(c) Explain the effect of tax on Monopoly.

7 (a) Production function $Z = f(x, y) = 5 - \frac{1}{x} - \frac{1}{y}$ and 17.5

per unit values of x , y and z are 1, 4 and 9 respectively. Find out maximum profit.

(b) Budget equation $4x + 3y = 100$, Utility function of a commodity

$$U = f(x, y) = \left(xy - \frac{x^2 + y^2}{100} \right)$$

find x and y for Maximum utility.

8 Explain : 17.5

- (a) Homogeneous production curve
- (b) Elasticity of productivity
- (c) Total Utility, Marginal Utility, Different Curve.